T072 BL 2 (128) Phép An Cư-Phép Tự Tứ-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 27 532 PHEÙP AN CÖ Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo du haønh vaøo muøa möa, giaãm ñaïp laøm haïi nhieàu sinh vaät, bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch: - Chín möôi saùu loaïi ngöôøi xuaát gia coøn bieát an cö, nhö chim aån mình nôi toå, coøn Sa-moân Thích töû töï cho mình laø toát ñeïp maø khoâng an cö. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: - Nhö theá thaät ñaùng bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch. Töø nay veà sau, vaøo muøa möa neân an cö. Pheùp an cö, cöù ñeán ngaøy möôøi saùu thaùng tö, Tyø- kheo neân traät vai aùo beân phaûi, quyø goái, chaép tay, noùi vôùi Tyø-kheo khaùc nhö sau: - Xin Tröôûng laõo ghi nhôù cho, toâi laø Tyø-kheo Moã giaùp, seõ an cö ba thaùng ñaàu muøa möa taïi Taêng giaø-lam naøy. (Noùi nhö vaäy ba laàn). Neáu Tyø-kheo ñang ñi ñöôøng chöa ñeán truù xöù maø tôùi ngaøy an cö, thì neân thoï an cö ôû beân leà ñöôøng, hoaëc nôi goác caây, hoaëc treân xe, roài raïng Ñoâng hoâm sau seõ ñeán truù xöù. Khi ñeán sau ngaøy an cö, neân traät vai aùo beân phaûi, quyø goái, chaép tay, noùi nhö sau: - Xin Tröôûng laõo ghi nhôù cho, toâi laø Tyø-kheo Moã giaùp, an cö ba thaùng sau muøa möa taïi Taêng giaø-lam naøy. (Noùi nhö vaäy ba laàn). Neáu Tyø-kheo ñi ñöôøng, ñeán ngaøy an cö maø khoâng thoï tieàn an cö thì phaïm moät toäi Vieät-tyø-ni. Khi ñeán truù xöù tôùi ngaøy haäu an cö maø khoâng thoï an cö thì phaïm hai toäi Vieät-tyø-ni. Theá laø ngöôøi ñoù ñaõ phaù an cö, khoâng ñöôïc nhaän y cuùng döôøng. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø coù Tyø-kheo nöông töïa thoân xoùm ñeå an cö muøa möa, roài ngöôøi ñaøn-vieät troâng coi coâng vieäc cuûa Taêng caàn xaû nöôùc vaøo ruoäng, beøn nhôø Tyø-kheo ñeán xin vua thaùo nöôùc. Luùc aáy, Tyø-kheo mang theo y baùt beân mình, ñeán cöûa vua maáy laàn maø khoâng ñöôïc yeát kieán. Hôn nöõa, ñöôøng saù laïi xa xoâi, neân thaày caøng sôï treã thôøi gian an cö. Ñöùc Theá Toân thaáy theá, tuy bieát, nhöng vaãn hoûi: - OÂng laø khaùch Tyø-kheo phaûi khoâng? - Thöa khoâng phaûi, baïch Theá Toân. - OÂng laø Tyø-kheo ra ñi phaûi khoâng? - Thöa khoâng phaûi, baïch Theá Toân. - Theá thì vì sao mang theo y baùt? Tyø-kheo beøn ñem söï kieän keå treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: - Töø nay veà sau, khi an cö muøa möa, neáu coù ngöôøi baän coâng vieäc

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 27 533

cuûa Thaùp, cuûa Taêng thì neân laøm yeát-ma caàu thính. Ngöôøi laøm yeát-ma neân baïch: - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Tyø-kheo Moã giaùp an cö muøa möa taïi ñaây. Neáu thôøi gian cuûa Taêng ñaõ ñeán, Taêng cho Tyø-kheo Moã giaùp an cö muøa möa taïi ñaây - Vì coâng vieäc cuûa Thaùp cuûa Taêng - ñöôïc ñi ra ngoaøi cöông giôùi lo coâng vieäc roài trôû veà laïi truù xöù naøy. Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Tyø-kheo Moã giaùp vì coâng vieäc cuûa Thaùp, cuûa Taêng ñi ra ngoaøi cöông giôùi lo

coâng vieäc roài trôû veà laïi truù xöù naøy an cö. Vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Toâi ghi nhaän vieäc naøy nhö vaäy. Neáu coù tröôøng hôïp nhö treân vì thaùp, vì Taêng, ñi tìm kieám caùc thöù nhö y, baùt, baùt nhoû, toâ, daây thaéc löng vaø taát caû caùc vaät khaùc, thì ít nhaát cuõng phaûi tìm ñöôïc moät vaät. Neáu khoâng ñöôïc gì caû, thì phaïm toäi Vieät- tyø-ni. Khi coâng vieäc xong neân trôû veà, hoaëc nöûa thaùng, moät thaùng, hai thaùng, cho ñeán sau khi Töï töù phaûi trôû veà. Neáu khoâng trôû veà thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu treân ñöôøng coù boïn cöôùp nguy hieåm vì sôï maát maïng, phaûi Töï töù ôû ñoù, thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø pheùp an cö. ----------

PHEÙP TÖÏ TÖÙ Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo du haønh ñeán nöôùc Caâu-taùt-la, thaáy moät khu röøng ôû gaàn soâng Cöø-ma-ñeá. Trong röøng coù moät caây taùt-la to lôùn, roång ruoät, taøng caây raäm raïp sum seâ, döôùi caây baèng phaúng roäng raõi, caùch thoân xoùm khoâng xa, khoâng gaàn. Thaáy theá, caùc Tyø-kheo thaàm nghó: “ÔÛ ñaây an cö raát toát”. Keû tröôùc, ngöôøi sau, ai naáy troâng thaáy cuõng ñeàu nghó theá. Ñeán ngaøy an cö, moät Tyø-kheo ñeán ñoù tröôùc, doïn deïp xung quanh caây khoaûng khoaùt, ñaët y baùt, roài traûi coû maø ngoài. Trong choác laùt laïi coù Tyø-kheo khaùc ñeán, hoûi: - Tröôûng laõo muoán an cö ôû ñaây sao? Thaày ñaùp: - Vaâng, ôû ñaây raát toát. Cöù tieáp tuïc nhö vaäy ñeán saùu möôi ngöôøi. Theá roài, ngöôøi ñeán tröôùc hoûi caùc Tyø-kheo ñeán sau: - Caùc Tröôûng laõo ñeàu muoán an cö ôû ñaây caû sao? Hoï ñaùp: - Vaâng, ôû ñaây raát toát. Trong caây naøy coù theå caát ñöôïc y baùt, coøn xung quanh beân traùi beân phaûi thì ñuû choã ñeå an cö.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 27 534

Khi thoï an cö xong, hoï baøn nhau: - Thöa caùc Tröôûng laõo, chuùng ta neân quy ñònh ñieàu gì ñeå ñöôïc soáng an laïc? Moïi ngöôøi ñaùp: - Ñôøi soáng phaûi lo aâu khoå naõo ñeàu do thaân vaø mieäng. Chuùng ta ñaõ ñöôïc nôi yeân tònh theá naøy haõy cuøng nhau im laëng, vaäy haõy cam keát khoâng ñöôïc noùi chuyeän. Sau khi cam keát khoâng noùi chuyeän, hoï tuaân thuû suoát ba thaùng, roài an cö xong hoï trôû veà thaønh Xaù-veä, ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng haàu moät beân. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: - Naøy caùc Tyø-kheo, caùc oâng an cö ôû ñaâu? - Baïch Theá Toân, taïi moã xöù. - Coù ít beänh, ít khoå naõo, khaát thöïc khoâng khoù khaên, haønh ñaïo ñuùng phaùp, soáng an laïc khoâng? - Baïch Theá Toân, ít beänh, ít khoå naõo, khaát thöïc deã daøng, soáng an laïc, im laëng trong ba thaùng, roài töø bieät nhau ra ñi. - Ñoù laø vieäc xaáu. Nhö theá chaúng khaùc gì oan gia soáng vôùi nhau, leõ ra neân noùi chuyeän vôùi nhau môùi phaûi. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, A-na-luaät, Kim-tyø-lö, Baït-ñeà cuøng nhau an cö taïi nuùi Thaùp. Khi an cö xong, hoï trôû veà thaønh Xaù-veä, ñi ñeán choã Phaät cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, roài ñöùng haàu moät beân. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: - Caùc oâng an cö ôû ñaâu? - Baïch Theá Toân! Taïi moã xöù. - Naøy caùc Tyø-kheo, coù ít beänh, ít khoå naõo, khaát thöïc khoâng khoù khaên, haønh ñaïo ñuùng phaùp, soáng an laïc khoâng? - Baïch Theá

Toân! Ít beänh, ít khoå naõo, khaát thöïc deã daøng, soáng im laëng an laïc ba thaùng khoâng noùi chuyeän, roài töø bieät nhau. - Ñoù laø vieäc xaáu, gioáng nhö oan gia soáng vôùi nhau. Töø nay veà sau ta khoâng cho pheùp khoâng noùi chuyeän vôùi nhau. Neáu muoán thuaän lôïi, ít vieäc thì coù theå khoâng noùi trong nöûa thaùng; nhöng ñeán ngaøy Boá-taùt thì phaûi noùi naêng, chaøo hoûi, vaán an chuùc tuïng nhau. Qua ngaøy Boá-taùt thì laïi tieáp tuïc nhö tröôùc. Neáu vì kieâu caêng, giaän döõ maø khoâng noùi chuyeän vôùi nhau thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Theá roài, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Keå töø hoâm nay vì caùc ñeä töû ta cheá ñònh pheùp Töï töù goàm caùc vaán ñeà: 1. Ba thaùng.

2. Noùi ba vieäc. 3. Keát thuùc an cö. 4. An cö ôû ñaâu Töï töù ôû ñoù. 5. Töø Thöôïng toïa. 6. Hoøa hôïp. 1. Ba thaùng: Töø ngaøy möôøi saùu thaùng Tö ñeán ngaøy möôøi laêm thaùng baûy. 2. Noùi ba vieäc: Thaáy, nghe vaø nghi. 3. Keát thuùc an cö: Tieàn an cö töø ngaøy möôøi saùu thaùng Tö ñeán ngaøy möôøi laêm thaùng baûy . Haäu an cö töø ngaøy möôøi saùu thaùng naêm ñeán ngaøy möôøi laêm thaùng taùm . Neáu trong chuùng an cö coù moät ngöôøi tieàn an cö thì ñeán ngaøy möôøi laêm thaùng baûy taát caû chuùng ñeàu ñoàng loaït thoï töï töù vôùi ngöôøi naøy. Nhöng khi Töï töù xong phaûi ôû laïi cho ñeán ngaøy möôøi laêm thaùng taùm . Neáu taát caû ñeàu haäu an cö thì taát caû ñeàu phaûi Töï töù vaøo ngaøy möôøi laêm thaùng taùm . Ñoù goïi laø keát thuùc an cö. 4. An cö ôû ñaâu Töï töù ôû ñoù: Neáu Tyø-kheo an cö trong thoân xoùm roài nghe trong thaønh ñeán ngaøy Töï töù coù cuùng döôøng caùc phaåm vaät vaø Thuyeát phaùp suoát ñeâm, maø caû chuùng ñeàu muoán ñeán döï thì neân Töï töù ngaøy möôøi boán xong roài môùi ñi. Neáu an cö nôi naøy maø Töï töù nôi khaùc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. 5. Töø Thöôïng toïa: Khoâng ñöôïc theo thöù töï ngöôïc töø nhoû trôû leân maø phaûi theo thöù töï töø Thöôïng toïa trôû xuoáng; khoâng ñöôïc ñaët ngöôøi töøng haøng theo loái sôùt theâm thöùc aên; khoâng ñöôïc vieät vò; khoâng ñöôïc xöôùng toång quaùt: - Taát caû Ñaïi ñöùc Taêng neáu thaáy nghe nghi toäi thì töï do noùi. Ñoù goïi laø töø Thöôïng toïa. Taêng neân cöû moät ngöôøi thaønh töïu naêm phaùp laøm ngöôøi nhaän Töï töù. Hoaëc moät, hoaëc hai ngöôøi, khoâng theå nhieàu hôn. Roài ngöôøi laøm yeát- ma neân baïch: - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Tyø-kheo Moã giaùp, Moã giaùp thaønh töïu naêm phaùp. Neáu thôøi gian cuûa Taêng ñaõ ñeán, Taêng cöû Tyø-kheo Moã giaùp, Moã giaùp laøm ngöôøi nhaän Töï töù. Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Tyø-kheo Moã giaùp Moã giaùp laøm ngöôøi nhaän Töï töù, vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Toâi ghi nhaän vieäc naøy nhö vaäy. Ngöôøi nhaän yeát-ma roài neân noùi nhö sau: - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Thôøi gian Töï töù ñaõ ñeán. Neáu thôøi gian cuûa Taêng thích hôïp thì taát caû Taêng ñeàu thoï Töï töù. Ñaây laø lôøi taùc

baïch. Theá roài, ngöôøi Töï töù tröôùc nhaát baét ñaàu töø Thöôïng toïa. Thöôïng toïa phaûi traät vai aùo beân phaûi quyø goái, chaép tay noùi (Vôùi ngöôøi nhaän Töï töù) nhö sau: - Xin Tröôûng laõo ghi nhôù cho. Hoâm nay ngaøy möôøi laêm Taêng Töï töù.

Toâi laø Tyø-kheo Moã giaùp, neáu coù toäi do thaáy, nghe hay nghi xin Tröôûng laõo vaø Taêng xoùt thöông noùi cho Toâi bieát. Neáu thaáy bieát mình coù toäi, toâi seõ ñoaïn tröø ñuùng phaùp". (Noùi nhö theá ba laàn). Keá tieáp ñeán ngöôøi thöù hai. Ngöôøi thöù hai naøy neáu laø Haï toïa thì phaûi cuùi ñaàu saùt döôùi chaân, noùi (Nhö treân, chæ coù tieáng Ñaïi ñöùc laø khaùc). Neáu hai ngöôøi cuøng laøm ngöôøi nhaän Töï töù, thì moät ngöôøi nhaän Thöôïng toïa Töï töù, coøn moät ngöôøi neân rôøi khoûi choã ngoài xuoáng ñöùng phía tröôùc. Khi Thöôïng toïa noùi Töï töù xong thì tieáp ñeán Haï toïa noùi. Cöù nhö theá laàn löôït theo thöù töï ñeán ngöôøi cuoái cuøng. Baûn thaân ngöôøi nhaän Töï töù phaûi Töï töù tröôùc, chöù khoâng ñöôïc nhaän Taêng Töï töù roài mình môùi Töï töù sau. 6. Hoøa hôïp: Khoâng ñöôïc thoï Töï töù trong luùc Taêng khoâng hoøa hôïp. Khoâng ñöôïc gôûi duïc thoï Töï töù. Neáu coù ngöôøi beänh thì phaûi ñem hoï ñeán. Neáu ñem ñeán e nguy ñeán tính maïng thì Taêng neân teà töïu beân giöôøng (ñeå Töï töù). Neáu beänh nhaân nhieàu thì neân khieâng caû giöôøng ñeán, roài ñaët caïnh giöôøng lieân tieáp nhau. Neáu khieâân giöôøng ñeán e laâm nguy ñeán tính maïng, thì caùc Tyø-kheo khoâng beänh neân ngoài noái tieáp nhau (Töø choã ngöôøi beänh ñeán choã Töï töù). Neáu ngoài khoâng tieáp giaùp, thì nhöõng Tyø-kheo khoâng beänh neân ra ngoaøi cöông giôùi Töï töù; coøn Tyø-kheo beänh thì Töï töù trong cöông giôùi. Trong tröôøng hôïp ñaïi chuùng ñoâng, hoaëc moät vaïn, hai vaïn, thì neân vaân taäp taát caû moät choã, hoaëc laø giaûng ñöôøng, trai ñöôøng, nhaø taém ñeå thoï Töï töù. Coøn nhöõng ngöôøi khaùc thì vöøa xæa raêng, vöøa ñi ñaïi Tieåu tieän, vöøa aên, cöù nhö theá suoát ngaøy thoâng qua ñeâm, ñeàu phaûi ôû nôi ñoù maø Töï töù cho ñeán tröôùc raïng ñoâng hoâm sau, khoâng ñöôïc rôøi khoûi choã, khoâng ñöôïc ñi xa. Neáu ñaïi chuùng ñoâng ñeán saùu vaïn, taùm vaïn ngöôøi, sôï laøm khoâng roát raùo, thì neân ñem bôùt moät soá ra ngoaøi cöông giôùi Töï töù. Hoaëc moät ngöôøi thoï Töï töù, hoaëc hai ngöôøi noùi, hoaëc ba ngöôøi, boán ngöôøi noùi Töï töù. Coøn tröôøng hôïp naêm ngöôøi thì phaûi Töï töù ñaày ñuû. Moät ngöôøi thoï: Khi moät Tyø-kheo an cö trong thoân xoùm, ñeán ngaøy Töï töù phaûi queùt Thaùp vaø Taêng vieän. Neáu coù ngöôøi ñeán thì neân duøng nöôùc thôm röôùi treân ñaát, raûi hoa, ñoát ñeøn. Neáu baûn thaân coù toäi thì neân thaàm nhuû: "Neáu gaëp ñöôïc Tyø-kheo thanh tònh ñeán thì ta seõ ñoaïn tröø toäi naøy ñuùng nhö phaùp". Thaàm nhuû nhö theá roài, phaûi quyø goái, chaép tay, taâm nieäm, mieäng noùi: "Nay Taêng Töï töù ngaøy möôøi laêm, toâi laø Tyø-kheo Moã

giaùp thanh tònh thoï Töï töù". (Noùi nhö vaäy ba laàn). Hai ngöôøi noùi: Khi coù toäi thì saùm hoái vôùi nhau ñuùng phaùp, roài traät vai aùo beân phaûi, quyø goái, chaép tay, noùi: "Xin Tröôûng laõo ghi nhôù cho, hoâm nay Taêng Töï töù ngaøy möôøi laêm, neáu toâi coù toäi do thaáy, nghe hoaëc nghi, xin Tröôûng laõo xoùt thöông noùi cho toâi bieát. Neáu toâi töï thaáy hay bieát mình coù toäi, toâi seõ ñoaïn tröø ñuùng phaùp". (Noùi nhö theá ba laàn). Tröôøng hôïp ba ngöôøi, boán ngöôøi cuõng noùi nhö treân. Nhöng tröôøng hôïp naêm ngöôøi thì neân Töï töù ñaày ñuû. Toùm laïi, treân ñaây laø pheùp Töï töù.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.